Հաստատված է
Պետության և իրավունքի տեսության և սահմանադրական իրավունքի ամբիոնի 31.08.2020թ.
նիստում (արձ. թիվ 1)
Ամբիոնի պետ՝
....
(ստորագրություն)
....
(ամիս ամսաթիվ)

ՀՀ ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱՀԱՄԱԼԻՐ
ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐ

(Կազմվել է ուսումնական ծրագրի նախագծի հիման վրա)

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄ		Հայաստանի ոստիկանության պատմություն
ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԴԱՍԻՉ		
ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ		Իրավագիտություն, անվճար ուսուցում
ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ		Իրավագիտություն
ԱՄԲԻՈՆ		Պետության և իրավունքի տեսության և սահմանադրական իրավունքի ամբիոն, E-mail: pitambion@mail.ru
ՀԵՂԻՆԱԿ/ՆԵՐ		Ռ. Մարգսյան (տնտ.գիտ.թեկնածու), Ռ. Սահակյան (պատմ.գիտ.դոկտոր), E-mail: rubensahakyan58@gmail.com, հեռ. 099 57 12 16
ՈՒՍ.ՏԱՐԻ/ԿԻՍԱՄՅԱԿ		1-ին կուրս, 2-րդ կիսամյակ
ԿՐԹԱԿԱՆ ԱՍՏԻՃԱՆ		բակալավր
ԿՐԵԴԻՏՆԵՐ		2(երկու)
ԴԱՍԱԺԱՄԵՐԻ ԲԱՇԽՈՒՄ ԵՎ ՍՈՎՈՐՈՂՆԵՐԻ ՀԵՏ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՁԵՎԵՐԸ		«Հայաստանի ոստիկանության պատմություն» դասընթացի ընդհանուր ծավալը կազմում է 60ժամ, որից 20ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար, 24 ժամ ինքնուրույն աշխատանք: Ինքնուրույն աշխատանքի համար նախատեսված ժամերին սովորողը կատարում է գրականության ընթերցում և մշակում, վերլուծական, հետազոտական աշխատանք, դասախոսի հանձնարարությամբ կարող է գրել ռեֆերատներ և էսսեներ, պատրաստվում է հաջորդ դասին: Լսարանային դասերը կայանում են շաբաթը երկու

		լսարանային ժամ տևողությամբ: Դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի վերջում ստուգարք հանձնելով:
ՄՈՒՏՔԱՅԻՆ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐ		Դասընթացը կառուցվում է «Հայոց պատմություն» առարկայի գի-տելիքների հիման վրա:
ՀԱՄԱՌՈՏ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ		«Հայաստանի ոստիկանության պատմություն» դասընթացի շրջա-նակներում ուսումնասիրվում են դասընթացի առարկան, Վանի ժամանակավոր վարչության (նահանգապետության) հիմնումը, Հայաստանի Առաջին Հանրապետության ՆԳ մինիստրության և միլիցիայի գործունեությունը, ԽՍՀՄ ՆԳ համակարգի ստեղծումը և դրա մարմինների գործունեությունը,ՀԽՍՀ ՆԳ մարմինների գործունեությունը պատմական տարբեր էտապներում, ինչպես նաև՝ ՀՀ ՆԳ նախարարությունը և միլիցիան 1990-1994 թթ. արցախյան ազատամարտում և հանցավորության դեմ պայքարում:
ՆՊԱՏԱԿ		Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին մատուցել գիտելիքներ Հայաստանի ոստիկանության ձևավորման և գործունեության պատմական շարժընթացի վերաբերյալ, մասնավորապես՝ 1. Լուսաբանել Հայաստանի ոստիկանության պատմությունը սկսած Արշակունիների ժամանակաշրջանից մինչև 1994 թ., բացատրել «ոստիկան» եզրույթի ծագումը և անվան հետ կապված փոփոխությունները, 2. Ցույց տալ, որ Հայաստանի անկախության կորստից հետո հայ ժողովրդի մի շարք ներկայացուցիչներ իրենց լուրջ ավանդն են ներդրել տարբեր պետությունների ՆԳ համակարգերում (Միքայել Լորիս-Մելիքով,Եփրեմ խան Դավթյան): 3. Ցույց տալ Վանի նահանգապետության շրջանում (1915 թ. մայիս-հուլիս)

		հայկական ոստիկանության կազմակերպումն ու գործունեությունը, ոստիկանության ժամանակավոր կանոնադրության ընդունումը: 4. Լուսաբանել Հայաստանի Հանրապետության հռչակումը և ՆԳ մարմինների կազմակերպումը, ՆԳ նախարար Արամ Մանուկյանի դերը իրավապահ մարմնի կայացման գործում: 5. Պարզաբանել ՀՀ միլիցիայի պայքարը մահմեդական ավազակախմբերի դեմ, 1919 թ. հուլիսի 9-ին միլիցիայի դասընթացների կազմակերպումը, ներկայացնել ՆԳ մարմինները և միլիցիան 1920 թ.: 6. Ներկայացնել ՀԽՍՀ ՆԳ կառույցների ապակենտրոնացված գործունեությունը (1920-1934 թթ.): 7. Ներկայացնել ՀԽՍՀ ՆԳ կառույցի գործունեությունը կենտրոնացված ղեկավարության ժամանակաշրջանում (1934-1953 թթ.): 8. Ներկայացնել ՆԳ գործունեությունը «ձնհալի» ժամանակաշրջանում (1953-1965 թթ.): 9. Ներկայացնել ՆԳ գործունեությունը շուկայական տնտեսության տարրերի արմատավորման պայմաններում (1965-1985 թթ.): 10. Ներկայացնել ՀՀ ՆԳՆ գործունեությունը վերակառուցման և անկախության ժամանակաշրջանում (1985-1994 թթ.):
ԽՆԴԻՐ/ՆԵՐ		Դասընթացի խնդիրներն են՝ 1) ապագա ոստիկանին լուսաբանել իր մասնագիտության ակունքները, նրա զարգացման փուլերը, ձեռք բերած հաջողությունները, 2) զարգացնել ապագա ոստիկանի ու նաև՝ իրավաբանի մտածողությունը, ընդլայնել ուսանողների մտահորիզոնը և օգնել՝ հաղթահարել ու մասնագիտական

		սահմանափակությունը:
ԿՐԹԱԿԱՆ ԵԼՔԱՅԻՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ ***Կարողանա՝***		1) հստակ ներկայացնել (անցած դասընթացի շրջանակներում) ոստիկանության (միլիցիայի) անցած փուլերը. 2) տարբերակել միջնադարյան, Հայաստանի երեք Հանրապետությունների իրավապահ մարմինների անցած ուղիները, 3) ներկայացնել ոստիկանության (միլիցիայի) համակարգում տեղի ունեցած փոփոխությունները, 4) սահմանել տարբեր ժամանակներում ՆԳ մարմինների առջև դրված խնդիրները:
ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ **Հիմնական**		1. Ապիյան Ն. Ա., Պետրոսյան Ա. Հ., Իրավական պետություն և օրինականություն (2-րդ հրատարակություն, լրացված և վերամշակված), Երևան, «Տիգրան Մեծ» հրատարակչություն, 2001, 288 էջ: 2. Լոգվինով Ի., Էջեր Սովետական միլիցիայի պատմությունից, Երևան, «Հայաստան» հրատարակչություն, 1975, 101 էջ: 3. Սահակյան Ռ. Ոստիկանության կազմակերպումը և գործունեությունը Վանի նահանգապետության շրջանում (1915թ. մայիսի 8-հուլիսի 17), Երևան, ՀՀ ԳԱԱ պատմության ինստիտուտ, 2008, 1998, 56 էջ: 4. Սարգսյան Ռ. Հ., Սահակյան Ռ. Օ., Հայոց ոստիկանության պատմությունից, Ե., 2013. Մաս 1, 156 էջ: 5. Սարգսյան Ռ. Հ., Սահակյան Ռ. Օ., Հայաստանի ոստիկանության պատմությունից, Ե., 2015, Մաս II, 244 էջ: 6. Апиян Н. А., Развитие органов милиции в Армянской ССР (1920-1975 гг.), Ереван, Изд-во Ереван. ун-та, 1979, 275 с. 7. Апиян Н. А., Из истории НКВД Советской Армении (1920-1946 гг.), Изд-во Ереван. ун-та, 1986, 148 с. 8. Апиян Н. А., Маркарян Х. Г., Органы прокуратуры и внутренних дел Республики Армения и их взаимодействие в области охраны общественного порядка и борьбы с преступностью (1991-1998 гг.), Ереван, Издательство “Тигран Мец”, 1999, 247 с.

Լրացուցիչ (Ամսագրային հոդվածներ)		1. Ասլանյան Տաթևիկ, ՀՍԽՀ Ներքին գործերի ժողկոմատի ստեղծման պատմությունից, «Բանբեր Հայաստանի արխիվների», 2009, թիվ 2, էջ 144-148: 2. Ալեքսանյան Կարինե, Ալեքսանդրապոլի գավառը թուրքական ռազմակալման ժամանակաշրջանում, Բանբեր Հայաստանի արխիվների», 2008, թիվ 1, էջ 73--91: 3. Ալեքսանյան Կարինե, Ալեքսանդրապոլի գավառը թուրքական ռազմակալման ժամանակաշրջանում, Բանբեր Հայաստանի արխիվների», 2009, թիվ 2, էջ 123-143: 4. Խաչատուրյան Ա. Մ., Հանցավորության դեմ պայքարի ծրագրավորումը և նոր գիտական տեսության մշակումը, ՀՀ ԳԱԱ «Լրաբեր հասարակական գիտությունների», 2012, թիվ 2-3, էջ 233-241: 5. Կիրիմյան Ալբերտ, ՀԽՍՀ Արտակարգ հանձնաժողովի 1923 թվականի հոկտեմբեր-դեկտեմբեր ժամանակաշրջանի ամփոփագրերը Խորհրդային Հայաստանի վիճակի մասին, «Բանբեր Հայաստանի արխիվների», 2012, թիվ 1-2, էջ 75-85: 6. Խորհրդային Հայաստան. 1920-1925. Հինգ տարի, Հրատարակություն Հ.Խ.Ս.Հ. Կենտգործկոմի յեվ Ժողկոմխորհրդի, Յերեվան, 1936, 472 էջ: 7. Ղազախեցյան Վլադիմիր, Արտակարգ հանձնաժողովի տեղեկատվական գործունեության սկիզբը Հայաստանում, «Բանբեր Հայաստանի արխիվների», 2010, թիվ 1, էջ 72-86: 8. Շատվորյան Հ., Հայաստանի կոմկուսի ռազմակազմակերպչական աշխատանքը Հայրենական Մեծ պատերազմի տարիներին, ՀՀ ԳԱԱ Լրաբեր հասարակական գիտությունների, 1985, թիվ 3, էջ 6-15: 9. Վիրաբյան Ամատունի, Հ.

		Օհանջանյանի կառավարության անդամների ձերբակալման մասին, Բանբեր Հայաստանի արխիվների, 2009, թիվ 1, էջ 109-110:
ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԲԱՂԱԴՐԻՉՆԵՐ ԵՎ ԿՇԻՌ		Ստուգարք (ստուգված, չստուգված)
ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐ ԵՎ ՄԵԽԱՆԻԶՄՆԵՐ		Սովորողը դասընթացից կարող է հանդես բերել մինչև 100% (ստուգված) առաջադիմություն: Սովորողների գիտելիքները, ունակությունները և հմտությունները գնահատվում են «Գերազանց», «Լավ», «Բավարար» և «Անբավարար» կամ «Ստուգված» կամ «Չստուգված»: Սովորողների գիտելիքները գնահատվում են հետևյալ չափանիշներով՝ ա) «Գերազանց», եթե ունկնդիրը խոր և հիմնավոր է յուրացրել ամբողջ ծրագրային նյութը, սպառիչ, հաջորդական, գրագետ ու տրամաբանորեն կառուցված է շարադրում այն, չի դժվարանում պատասխանել, երբ ձևափոխվում է առաջադրանքը, ճիշտ է հիմնավորում պատասխանը, ընդունակ է ինքնուրույն ընդհանրացնել և շարադրել նյութը՝ սխալներ թույլ չտալով. բ) «Լավ», եթե սովորողը հիմնավոր գիտի ծրագրային նյութը, գրագետ է և ըստ էության շարադրում է այն, հարցին պատասխանելիս թույլ չի տալիս էական անճշտություններ, կարողանում է տեսական դրույթները ճիշտ տեղայնացնել կոնկրետօրինակներում. գ) «Բավարար», եթե սովորողը յուրացրել է միայն հիմնական նյութը, բայց չգիտի դրա առանձին մանրամասները, թույլ է տալիս անճշտություններ, ոչ ճիշտ ձևակերպումներ, խախտում է ուսումնական նյութի շարադրման հաջորդականությունը. դ) «Անբավարար», եթե սովորողը չգիտի ծրագրային նյութի զգալի մասը, թույլ է տալիս էական սխալներ:
ԱՅԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		Դասապլանի որևէ փոփոխության նախօրոք կտեղեկացվի ուսանողին:
Ներկայություն		Սովորողի՝ դասերին ներկայությունը բխում է նրա իսկ շահերից, քանի որ ներկայությունը ենթադրում է ունկնդրում, մասնակցություն քննարկումներին, չհասկացված կամ

		պատ հասկացված խնդիրների պարզաբանում, ինքնուրույն և գործնական աշխատանքների հանձնում: Ուսանողն այս դեպքում հնարավորություն է ունենում լսել ոչ միայն ծրագրային նյութը, այլև՝ մասնակցել քննարկումներին, բանավեճերին, անել ինքնուրույն դատողություններ և հայտնել սեփական տեսակետը:
Գրավոր աշխատանքներին ներկայացվող պահանջներ		Գրավոր աշխատանքների ժամանակ արգելվում է ծածկագրերից օգտվելը: Ծածկագրի հայտնաբերման դեպքում աշխատանքը գնահատվում է զրո միավոր:
Ինքնուրույն և գործնական աշխատանքներ		Ինքնուրույն աշխատանքները անհրաժեշտ է կատարել առանց կողմնակի միջամտության և հանձնել դրանք նշված ժամանակահատվածում: Ինքնուրույն աշխատանքում արգելվում է գրագողությունը: Այլոց մտքերը օգտագործելու դեպքում սովորողը պարտավոր է նշել աղբյուրը ըստ ընդունված ակադեմիական ձևաչափի:

ԹԵՄԱՏԻԿ ՏՐՈՀՄԱՆ ՔԱՐՏԵԶ

Թեմա 1 **Ի՞նչ է ուսումնասիրում «Հայաստանի ոստիկանության պատմություն» առարկան: «Ոստիկան» եզրույթի ծագումը և նրա հետ կապված բացատրությունները: «Ոստիկան» հասկացության ծագումն ու ոստիկանական գործունեությունը միջնադարյան Հայաստանում** **(2 ժամ դասախոսություն)**	
Թեմայի հարցերը	**Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն**

<table>
<tr><td>1. Ինչ է ուսումնասիրում «Հայաստանի ոստիկանության պատմություն» առարկան:
2. «Ոստիկան» եզրույթի փոփոխությունները պատմական տարբեր ժամանակահատվածներում:
3. Հայկական պետականության ստեղծման նախադրյալները և այդ գործում հայ անհատների դերն ու նշանակությունը:</td><td>Հարցեր 1-3 - ներկայացվում է դասախոսություն՝ սովորողների ուշադրությունը հրավիրելով առանցքային հարցերի վրա:</td></tr>
<tr><td colspan="2">Թեմա 2
Հայոց պետականության սաղմը՝ Վանի ժամանակավոր վարչության (Նահանգապետության) հիմնումը:
Ոստիկանության գործունեությունը
(2 ժամ դասախոսություն)</td></tr>
<tr><td>Թեմայի հարցերը</td><td>Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն</td></tr>
<tr><td>1. Վանի ժամանակավոր վարչության դատաիրավական համակարգի հիմնումը:
2. Վանի հայկական իշխանության ոստիկանության կազմավորումը և գործունեությունը:
3. Ոստիկանության պայքարը հանցավորության դեմ: Ոստիկանության ժամանակավոր օրենքը:</td><td>Հարցեր 1, 3 - ներկայացվում է դասախոսություն՝ սովորողների ուշադրությունը հրավիրելով առանցքային հարցերի վրա:
Հարց 2 - ինքնուրույն աշխատանք. սովորողները ուսումնասիրում են գրականությունը և ծանոթանում Վանի հայկական իշխանության ոստիկանության կազմավորմանը և գործունեությանը:</td></tr>
</table>

Թեմա 3
Հայաստանի Հանրապետության հռչակումը (1918-1920 թթ.):
Դատաիրավական համակարգի ձևավորումը:
ՆԳ մինիստրության (նախարարության) և միլիցիայի կազմակերպումը
(2 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար պարապմունք)

Թեմայի հարցերը	**Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն**
1. «Միլիցիա» եզրույթի բացատրությունը: 2. ՀՀ միլիցիայի գործունեությունը 1919-1920 թթ: 3. Միլիցիայի դասընթացների կազմակերպումը: 4. Միլիցիայի ժամանակավոր օրենքի ընդունումը:	Հարցեր 1, 3, 4 – ներկայացվում է դասախոսության՝ սովորողների ուշադրությունը հրավիրելով առանցքային հարցերի վրա: Հարց 2 – ինքնուրույն աշխատանք. սովորողները ուսումնասիրում են գրականությունը և ծանոթանում ՀՀ միլիցիայի գործունեությունը 1919-1920 թթ: Հարցեր 1-4 – անցկացվում է սեմինար պարապմունք, որի ընթացքում սովորողները ներկայացնում են դասավանդված հարցերի առնչությամբ իրենց գիտելիքները, քննարկում են ինքնուրույն աշխատանքի արդյունքները:

Թեմա 4
ԽՍՀՄ ՆԳ մարմինների կենտրոնացված ղեկավարման կառույցի ստեղծումը (1920-ական թթ.)
(2 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար պարապմունք)

Թեմայի հարցերը	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
1. Բանվորա-գյուղացիական միլիցիայի կազմավորումը (1920 թ. դեկտեմբերի 15): 2. Բանվորա-գյուղացիական միլիցիայի կանոնադրությունը: 3. Կադրային քաղաքականությունը: Միլիցիայի դասընթացների կազմակերպումը: 4. Ուղղիչ-աշխատանքային հաստատությունները: 5. Կանոնադրական խնդիրների կարգավորումը: 6. Միլիցիայի պայքարը արտաքին և ներքին հանցավորության դեմ:	Հարցեր 1-6 – ներկայացվում է դասախոսություն` սովորողների ուշադրությունը հրավիրելով առանցքային հարցերի վրա: Հարցեր 1-6 – անցկացվում է սեմինար պարապմունք, որի ընթացքում սովորողները ներկայացնում են դասավանդված հարցերի առնչությամբ իրենց գիտելիքները:

Թեմա 5

ԽՍՀՄ ՆԳ կենտրոնացված համակարգի ձևավորումը (1934-1953 թթ.)

(2 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար պարապմունք)

Թեմայի հարցերը	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
1. ԽՍՀՄ ՆԳԺԿ գերատեսչական և ճյուղային ստորաբաժանումները: 2. Միասնական անձնագրային համակարգի ներդնումը: 3. ՆԳԺ կոմիսարիատը և միլիցիան Հայրենական մեծ պատերազմի տարիներին (1941-1945 թթ.):	Հարցեր 1, 3 – ներկայացվում է դասախոսություն` սովորողների ուշադրությունը հրավիրելով առանցքային հարցերի վրա: Հարց 2 – ինքնուրույն աշխատանք. սովորողները ուսումնասիրում են գրականությունը և ծանոթանում միասնական անձնագրային համակարգի ներդրման առանձնահատկություններին:

<table>
<tr><td></td><td>Հարցեր 1-3 – անցկացվում է սեմինար պարապմունք, որի ընթացքում սովորողները ներկայացնում են դասավանդված հարցերի առնչությամբ իրենց գիտելիքները, քննարկում են ինքնուրույն աշխատանքի արդյունքները:</td></tr>
<tr><td colspan="2">Թեմա 6
Ներքին գործերի մարմինները 1945-1953 թթ.
(2 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար պարապմունք)</td></tr>
<tr><td>Թեմայի հարցերը</td><td>Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն</td></tr>
<tr><td>1. ՆԳ մարմինների գործունեությունը:
2. Կամավոր դրուժինաների կազմակերպումը:
3. Ի. Ստալինի անհատի պաշտամունքի քննադատությունը և միլիցիայի գործունեությունը նոր պայմաններում:
4. Օպերատիվ իրավիճակը և կազմակերպչական փոփոխությունները:</td><td>Հարցեր 1-4 – ներկայացվում է դասախոսություն՝ սովորողների ուշադրությունը հրավիրելով առանցքային հարցերի վրա:
Հարցեր 1-4 – անցկացվում է սեմինար պարապմունք, որի ընթացքում սովորողները ներկայացնում են դասավանդված հարցերի առնչությամբ իրենց գիտելիքները:</td></tr>
<tr><td colspan="2">Թեմա 7
ՀԽՍՀ ՆԳ մարմինները 1953-1965 թթ.
(2 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար պարապմունք)</td></tr>
<tr><td>Թեմայի հարցերը</td><td>Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն</td></tr>
</table>

1. Օպերատիվ իրավիճակը: 2. Կազմակերպչական փոփոխությունները: 3. Հասարակական կարգի պահպանության նախարարություն (Մինիստրություն):	Հարցեր 1-3 – ներկայացվում է դասախոսություն՝ սովորողների ուշադրությունը հրավիրելով առանցքային հարցերի վրա: Հարցեր 1-3 – անցկացվում է սեմինար պարապմունք, որի ընթացքում սովորողները ներկայացնում են դասավանդված հարցերի առնչությամբ իրենց գիտելիքները:
Թեմա 8 **Խորհրդային Հայաստանի ՆԳ մարմինները (1965-1985 թթ.)** **(2 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար պարապմունք)**	
Թեմայի հարցերը	**Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն**
1. Տնտեսական բարենորոգումները: Ստվերային տնտեսություն: 2. ՆԳ մարմինների գործունեության ակտիվացումը: 3. Պայքար կոռուպցիայի դեմ: 4. Միլիցիայի գործունեության արդյունավետության բարձրացման ուղղված միջոցառումներն ու արդյունքները: Երևանի միլիցիայի միջնակարգ մասնագիտական դպրոցի հիմնումը: 5. Պայքար կազմակերպված հանցավորության դեմ:	Հարցեր 1-4 – ներկայացվում է դասախոսություն՝ սովորողների ուշադրությունը հրավիրելով առանցքային հարցերի վրա: Հարց 5 – ինքնուրույն աշխատանք. սովորողները ուսումնասիրում են գրականությունը և ծանոթանում կազմակերպված հանցավորության դեմ պայքարի առանձնահատկություններին: Հարցեր 1-5 – անցկացվում է սեմինար պարապմունք, որի ընթացքում

	սովորողները ներկայացնում են դասավանդված հարցերի առնչությամբ իրենց գիտելիքները, քննարկում են ինքնուրույն աշխատանքի արդյունքները:

Թեմա 9
ՆԳ մարմինների և միլիցիայի գործունեությունը ժողովրդավարական հասարակարգի կայացման ժամանակաշրջանում (1985-1991 թթ.)
(2 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար պարապմունք)

Թեմայի հարցերը	**Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն**
1. 1988 թ. երկրաշարժը և Ներքին գործերի նախարարության գործունեությունը տարերային աղետի պայմաններում: 2. Արցախյան ազատագրական շարժումը և ՆԳ մարմինների գործունեությունը նոր պայմաններում: 3. Օպերատիվ իրավիճակը:	Հարցեր 1-3 – ներկայացվում է դասախոսություն՝ սովորողների ուշադրությունը հրավիրելով առանցքային հարցերի վրա: Հարցեր 1-3 – անցկացվում է սեմինար պարապմունք, որի ընթացքում սովորողները ներկայացնում են դասավանդված հարցերի առնչությամբ իրենց գիտելիքները:

Թեմա 10
ՀՀ ՆԳ նախարարությունը և միլիցիան 1990-1994 թթ. Արցախյան ազատամարտում և հանցավորության դեմ պայքարում
(2 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար պարապմունք)

Թեմայի հարցերը	**Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն**

1. Չհայտարարված պատերազմ: 2. Օպերատիվ իրավիճակի սրացումը. միլիցիայի օպերատիվ հակազդման ջոկատ: 3. Միլիցիայի հատուկ նշանակության ջոկատ: 4. Ներքին զորքերի կազմավորում: 5. ՀՀ ներքին զորքերի բարձրագույն դպրոց: ՀՀ ոստիկանության ակադեմիա: ՀՀ ոստիկանության կրթահամալիր: 6. Միջազգային քրեական հետախուզություն (Ինտերպոլ):	Հարցեր 1-2, 4-6 – ներկայացվում է դասախոսություն՝ սովորողների ուշադրությունը հրավիրելով առանցքային հարցերի վրա: Հարց 3 – ինքնուրույն աշխատանք. սովորողները ուսումնասիրում են գրականությունը և ծանոթանում միլիցիայի հատուկ նշանակության ջոկատի գործունեության առանձնահատկություններին: Հարցեր 1-6– անցկացվում է սեմինար պարապմունք, որի ընթացքում սովորողները ներկայացնում են դասավանդված հարցերի առնչությամբ իրենց գիտելիքները, քննարկում են ինքնուրույն աշխատանքի արդյունքները:

Հարցաշար
«Հայաստանի ոստիկանության պատմություն» դասընթացի ստուգարքի

1. Ինչ է ուսումնասիրում «Հայաստանի ոստիկանության պատմություն» առարկան
2. «Ոստիկան» եզրույթի փոփոխությունները պատմական տարբեր ժամանակահատվածներում
3. Հայկական պետականության ստեղծման նախադրյալները և այդ գործում հայ անհատների դերն ու նշանակությունը
4. Վանի ժամանակավոր վարչության դատաիրավական համակարգի հիմնումը
5. Վանի հայկական իշխանության ոստիկանության կազմավորումը և գործունեությունը
6. Ոստիկանության պայքարը հանցավորության դեմ: Ոստիկանության ժամանակավոր օրենքը
7. «Միլիցիա» եզրույթի բացատրությունը
8. ՀՀ միլիցիայի գործունեությունը 1919-1920 թթ
9. Միլիցիայի դասընթացների կազմակերպումը
10. Միլիցիայի ժամանակավոր օրենքի ընդունումը
11. Բանվորա-գյուղացիական միլիցիայի կազմակերպումը (1920 թ. դեկտեմբերի 15)
12. Բանվորա-գյուղացիական միլիցիայի կանոնադրությունը
13. Կադրային քաղաքականությունը: Միլիցիայի դասընթացների կազմակերպումը
14. Ուղղիչ-աշխատանքային հաստատությունները

15. Կանոնադրական խնդիրների կարգավորումը
16. Միլիցիայի պայքարը արտաքին և ներքին հանցավորության դեմ
17. ԽՍՀՄ ՆԳԺԿ գերատեսչական և ճյուղային ստորաբաժանումները
18. Միասնական անձնագրային համակարգի ներդնումը
19. ՆԳԺ կոմիսարիատը և միլիցիան Հայրենական մեծ պատերազմի տարիներին (1941-1945թթ.)
20. ՆԳ մարմինների գործունեությունը
21. Կամավոր դրուժինաների կազմակերպումը
22. Ի. Ստալինի անհատի պաշտամունքի քննադատությունը և միլիցիայի գործունեությունը նոր պայմաններում
23. Օպերատիվ իրավիճակը և կազմակերպչական փոփոխությունները
24. Օպերատիվ իրավիճակը
25. Կազմակերպչական փոփոխությունները
26. Հասարակական կարգի պահպանության նախարարություն (մինիստրություն)
27. Տնտեսական բարենորոգումները: Ստվերային տնտեսություն
28. ՆԳ մարմինների գործունեության ակտիվացումը
29. Պայքար կոռուպցիայի դեմ
30. Միլիցիայի գործունեության արդյունավետության բարձրացմանն ուղղված միջոցառումներն ու արդյունքները: Երևանի միլիցիայի միջնակարգ մասնագիտական դպրոցի հիմնումը
31. Պայքար կազմակերպված հանցավորության դեմ
32. 1988 թ. երկրաշարժը և Ներքին գործերի նախարարության գործունեությունը տարերային աղետի պայմաններում
33. Արցախյան ազատագրական շարժումը և ՆԳ մարմինների գործունեությունը նոր պայմաններում
34. Օպերատիվ իրավիճակը
35. Չհայտարարված պատերազմ
36. Օպերատիվ իրավիճակի սրացումը. միլիցիայի օպերատիվ հակազդման ջոկատ
37. Միլիցիայի հատուկ նշանակության ջոկատ
38. Ներքին զորքերի կազմավորում
39. ՀՀ ներքին զորքերի բարձրագույն դպրոց: ՀՀ ոստիկանության ակադեմիա:ՀՀ ոստիկանության կրթահամալիր
40. Միջազգային քրեական հետախուզություն (Ինտերպոլ)